

KAREL JANEČEK

JE VĚŘÍCÍ, ALE V JEHO BIBLI JSOU POUZE ČÍSLA. DÍKY NIM ZBOHATL A DOSTAL MOŽNOST UKÁZAT NA NEŠVARY ČESKÉ SPOLEČNOSTI. KORUPČNÍCI, BALTE KUFRY, JANEČEK VÁM TO VŠEM SPOČÍTÁ...

Zaznamenal MAREK HLAVA / Fotografoval SAŠA DOBROVODSKÝ

ATŘÍ K NEJÚSPĚŠNĚJŠÍM ČESKÝM podnikatelům.

Společnost RSJ Algorithmic Trading, která v posledních letech měnila zavedené pořádky na světových burzách, mu již vydělala více než miliardu korun. Ačkoli je momentálně jedničkou například na londýnské burze, svůj byznys řídí z Prahy od počítače. Respektive od desítek počítačů. Nejdůležitější je však pro něj jiný počítač. Ten, který má ve své hlavě. Díky němu vystudoval tři prestižní univerzity (dvě ve Spojených státech) a díky němu se stal postrachem amerických kasin. Má v nich zákaz hraní. I když si v nich při blackjacku „jen vydělával na studia“, mají strach, že by je zruinoval. Karel Janeček nikdy neprohrává, a jak lakonicky poznamenává, ve svých výpočtech se nikdy neplete. Před rokem založil Nadační fond pro boj proti korupci. Ten má být jedním z nástrojů, které svrhnou zavedené pořádky a skončují s rozsáhlým rozkrádáním, které žene český stát do záhuby. Úspěch je zaručen. Karel Janeček to totiž spočítal.

* * *

Vaše Nadace proti korupci byla první společnost svého druhu v Česku. Neměl jste strach takto jasně označit problém?

Mohl jsem si to dovolit. Nemají šanci mě na nic dostat. Vydělávám mimo Českou republiku. A jsem i dost finančně silný, abych se mohl bránit a měl ty nejlepší právníky. Chci žít v Česku a situace mě štve, takže jsem se rozhodl s ní něco udělat.

Kolik vás samotného boj s korupcí stojí?

Největším nákladem je můj čas. Obrovskou část svého času věnuji boji proti korupci. Finančně to je tak pět šest milionů. Chtěl jsem být bohatý, a to se mi podařilo. Teď je mým dalším cílem boj s korupcí, do něj dávám veškerou energii.

O kolik peněz za rok připraví korupce Českou republiku?

Podle mých odhadů o více než sto miliard. Takže každý z nás platí kvůli korupci více než tisícovku ročně z vlastní kapsy. Ale korupce má další negativní dopady. Mnohem horší než tisícovka každého z nás jsou ekonomické důsledky. Odborně se tomu říká neefektivní alokace kapitálu. Státní peníze jsou investovány tam, kde se dají ukrást. Nesmyslné stavby, dálnice, tunely atd. A tam, kam by peníze měly jít, to znamená školství, výzkum, kultura..., tam je jich zoufale málo. A třetí úděsný dopad je, že odrazujeme solidní zahraniční investory. Zrovna teď jsem se dozvěděl o hodně velké firmě, která u nás chtěla stavět továrnu, ale nakonec jde radši do Polska.

Počkejte, v Polsku jsou lepší podmínky než u nás? Vážně je tam nižší korupce?

Ano, a to je smutné. My jsme měli po revoluci výbornou startovní pozici relativně bohaté země východního bloku, zatímco Poláci na tom byli o hodně hůř. Chudá zemědělská země. Dnes je tam situace v mnoha věcech lepší než u nás,

korupce je tam určitě menší. My se teď můžeme srovnávat tak s Ukrajinou, možná se Slovenskem.

Vaše Nadace proti korupci se snaží přesvědčit podnikatele, aby změnili své chování. Ale vy to říkáte z pozice člověka podnikajícího na světových burzách, nezávislého na českém prostředí. Firmy v českém stavitelství by bez účasti v korupčním kolotoči rychle skončily...

System u nás je natolik prohnitý, že je jasné, že vina není na podnikatelích. Ti jsou vlastně vydírání, nuceni ke korupčnímu chování. Oni jsou zodpovědní za to, co vybudovali, za své zaměstnance, nemohou si dovolit zkrachovat, protože někomu nedají úplatek. Já usiluji o změnu systému, ne o postihování korupce jednotlivců. Chyba je v politických stranách, ve veřejné správě. Žádný politik nemá dost odvahy, aby s tím něco udělal.

Nemá dost odvahy, nebo nemá dostatečně čisté ruce?

Oboje. Ti odvážnější měli odvahy příliš a nemají čisté ruce, a ti, kteří mají alespoň částečně čisté ruce, zase patří mezi ty nejzbabulejší. Je zajímavé, že když se už někdo dostane do politiky a nechybí mu kuráž, tak začne krást. Poté již nemůže jít po špatnostech.

Platí to pro všechny? Třeba nyní se zdá, že by mohl jít před soud

„nejbohatší státní zaměstnanec“ a bývalý šéf ČEZ Martin Roman...
Spekulovat o tom, jestli jsou důkazy postačující, je v jeho případě zcela směšné. Je naprosto evidentní, že porušoval zákony. Tam není co řešit. Ale to je u nás normální, vezměte si lobbistu Rittiga. Jak dlouho to trvá. Přitom podle mých informací je to jeden z největších zlodějů v zemi.

Takhle přímo a bez skrupulí hovoříte také o politicích?

Politici jsou nejvíc vidět a většina z nich jsou jen figurky. Ti hlavní korupčníci jsou často v pozadí, financují politické strany a mají z toho příslušné provize.

Většina politiků jsou figurky? Takhle vidíte i premiéra, tedy

„nejmocnějšího muže v zemi“?
Domnívám se, že ani Petr Nečas není dostatečně silná osobnost. Podívejte se, většina politiků do toho šla s jediným úmyslem – aby si nakradli. Ti, kteří šli do politiky plní ideálů, byli tím soukolím semleti a začali také krást. Jsou tací, kteří by už nechtěli. Ale systém je nepustí.

A takoví jsou, nebo byli, i v nejvyšších funkcích? Ve vládě?

Nemám to ověřené, ale podle mě mezi ty, kteří by již chtěli dělat politiku čistě, patří Bohuslav Sobotka a snad dokonce i Miroslav Kalousek. Pan Kalousek je velmi racionální člověk a vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby se navzdory své minulosti zamyslel a pochopil, co má, nebo nemá smysl.

Ale pokud patří k těm, co si „ušpinili ruce“, nemůže přece jít po špinavostech...

To je pravda. On určitě ví, že něco bylo špatné, ale nemůže to změnit. Nemůže radikálně otočit. Zde by bylo vhodné dát takovým lidem šanci. Lepším příkladem je v tomto případě Andrej Babiš.

Babiš? V jakém smyslu?

Je to velmi bohatý člověk, asi nenabyl všechny své peníze zcela čistou cestou, ale ve svých letech došel k názoru, že by měl něčím

MATEMATIKA JAKO ZBRAŇ

„Když mám jedenapadesátiprocentní šanci na úspěch, jdu do toho. Nakonec to vyjde.“

V KAŽDÉ SEKUNDĚ JEHO POČÍTAČE PŘEVÉDOU

přes 30 obchodů s minimální marží. Proto přesahuje roční obrát RSJ částku čtyři kvadriliony korun. Jeho společnost je tzv. market maker, tedy tvůrce trhu. Zjednodušeně řečeno, levně kupuje a drahé prodává rychleji než ostatní. Karel Janeček zjistil, že světové burzy fungují

neefektivně, a využil toho. Stejně tak ví, že celý svět i Česká republika fungují velmi neefektivně. Miluje matematiku a považuje ji za absolutní vědu. Tedy vědu, z níž všechny ostatní vycházejí. Spočítal, jak se dá systematicky vyhrávat v blackjacku, a záznamy jeho her jsou promítány zaměstnancům amerických kasin jako typický příklad profí hráče. Svými výpočty vydělal víc, než dokáže kdy utratit, a donutil burzy ke změnám pravidel obchodování. Teď vypočítal, že Českou republiku čeká změna k lepšímu. A co bude s ním, až zamete s korupcí a prohnílým politickým systémem? „Dovedu si představit, že bych se v nějakém lepším politickém systému na některé pozici s přímou odpovědností angažoval. Ale dnes rozhodně ne. I když bych mohl. Kdybych přišel z Kalouskem a řekl mi, že budu spolupracovat a co za to chci, tak jsem ve vrcholné politice. Navíc by mi v současném systému pomohly moje peníze. Ale to je eticky nepřijatelné. Ani by to nebylo logické. Náš systém není životaschopný.“

Věci veřejné? Jejich nedávný průnik do politiky byl tedy jedna velká lež?

Chtěli vládnout primárně s cílem být zaplacení lobbisty. Podle mých informací je Vít Bárta, nebo minimálně byl, dokonce angažovaný v některých zločineckých skupinách. Což je opravdu drsné, že se takový člověk u nás dostane do vlády.

Vaše názory znějí odvážně, pro vás až nebezpečně odvážně...

Nebojím se. Ničeho a nikoho. Nemám žádnou slabinu. On mě možná zažaluje, ale já mám jednoduše informace o tom, že se účastnil zločinů.

Říkáte, že přišel ze zločineckých struktur, o život strach nemáte?

Ne. Skončil bych jako fyzická osoba, ale Nadace proti korupci je zajištěná, kdyby mě někdo zastřelil, bude fungovat dál úplně stejně. A v mé firmě je situace podobná.

Přesto se může někdo zbláznit a vystřelit...

Já spoléhám na to, že ti největší lotři jsou racionální lidé. Nejsou to lidé, kteří by

pomocť. Podle mě nedělá všechno dobře, jeho politická strana mě neoslovuje ani omylem, ale když viděl, že jsme založili nadaci bojující s korupcí, a nic špatného se nestalo, udělal něco podobného.

Zmínil jste Bohuslava Sobotku, vidíte podobně kladně i jeho předchůdce v čele ČSSD Jiřího Paroubka?

Tomu ještě některé zdroje zůstaly, ale z větší části již byl odstaven od koryta. Paroubek toho ukradl dost, nicméně si nemyslím, že jeho primární motivace byla zbohatnout. U něj vždy byla mocenská touha.

Podobně vidíte i dalšího svrženého šéfa velké strany, Mirka Topolánka?

On je zrovna ten zajímavý případ, u něhož by mě vůbec nepřekvapilo, kdyby tam šel s čistým štítem a touhou něco změnit, ale česká politika ho zcela semlela. Ačkoli je to člověk, který měl a má poměrně sílu. Nakonec kvůli té síle spolu s poradcem Markem Dalíkem korupci u nás ještě znásobil. On možná původně nechtěl krást, ale jeho primárním problémem se stali lidé kolem něj.

Která z dvou nejmocnějších českých politických stran podle vašeho názoru více napomohla korupci?

Vidím to tak, že špína a prohnilost ODS je nedosažitelná. V tom jsou daleko před sociální demokracií. Konkurojí jí snad jen Věci veřejné.

„Věci veřejné šly do vlády primárně s cílem vydělat. Bárta se angažuje, nebo angažoval, ve zločineckých skupinách. Je pobuřující, že se takový člověk dostane do vlády.“

podléhali afektu. Kdyby jim moje smrt v ničem nepomohla, proč by ji chtěli? Teoretické riziko vidím snad jen v tom, že někdo se mi bude chtít pomstít.

Máte informace, že se Vít Bárta účastnil zločinů. Proč je tedy nepředáte policii, proč už není před soudem?

Jsou to informace z první ruky a já jim naprosto věřím. Nicméně tyto informace by asi u soudů neobstály. Když takové oběti krádeže mohly projít Romanovi, tak je možné všechno.

Martin Roman však spolupracoval s celou řadou politiků, ne jen s těmi, které jste jmenoval.

U nás mohl spolupracovat v podstatě se všemi... Například teď v říjnu se stal ministrem zemědělství Petr Bendl. To je možná největší zloděj, který dnes ve vládě sedí.

Zkuste se podívat na druhou stranu spektra. Který z českých politiků je nebo byl opravdu slušný? Kdo chce podle vás opravdu pracovat pro lidi? Pro zemi?

To je velmi těžký dotaz... Ale jako první mě napadá ministr zdravotnictví Leoš Heger. Z těch výraznějších osobností bych pozitivně viděl ještě ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila. Dříve to byl například ministr financí Janota nebo bývalý premiér pan Špidla. To určitě byl a je čistý člověk.

Ale právě aktivity Vladimíra Špidly v Evropském parlamentu byly dlouhodobě pod ostrou kritikou...

On je slušný člověk. Ale velmi naivní. Má utopické vize, které nejsou realizovatelné. Proto nemohl svou pozici ustát.

Dlouho jste žil ve Spojených státech. Tam je snazší usvědčit politika nebo podnikatele, který krade?

Jednoznačně ano. V Americe je taková ta špinavá korupce, která je běžná u nás, nesmírně riskantní. Jakmile tam novinář vystrachá nějaká podezření, celá společnost touží po tom, aby se ten člověk buď očistil, nebo šel sedět. V prohnitém Česku převládá snaha zamést vše pod koberec. Rozhoduje vyšší etická úroveň společnosti.

Takže to není ve struktuře? V tom, jaký má země systém?

U nás by v současnosti nepomohl sebelepší systém. Nad vším stojí propojenost politické mafie do všech struktur. Jsou schopni zaplatit si policajta, státního zástupce, i soudce. Jsem přesvědčen, že zde je nutně třeba společenská obroda. Naši politickou skořápku, pod kterou je samý hnus a špína, je potřeba rozbít.

Rozbít? Jak a čím?

V Česku by se měla začít budovat společnost odspodu. S čistým povrchem. Je potřeba zlepšit volební systém tak, aby bylo více přímé demokracie, kdy se volí spíše osobnosti než politické strany. Můžeme se poučit například ze Švýcarska. Dnes nikdo nemá šanci získat padesát procent, bez kterých se

nedá nic změnit. Lidí musí vyjít na ulici, udělat účinnou demonstraci jako v listopadu 1989, a poté mohou přijít změny. Už jsme poznali, že to možné je.

V Česku bude revoluce, která svrhne vládu? To zní jako utopie beznadějného snílka...

Ale to je logické. Čelíme a budeme čelit obrovským problémům, korupce naši ekonomiku totálně devastuje. V devadesátých letech to ještě šlo. Státní majetek se také rozkrádal, ale alespoň se zprivatizoval. Takže běžný občan přímý dopad tolik nepocítil. Dnes lidé jen posílají peníze ze svých daní na různá konta v daňových rájích. Politici reagují tak, že zvyšují daně a snižují veřejné výdaje. Lidé se budou mít stále hůř, takže revoluce je nevyhnutelná.

Takže změna k lepšímu je téměř jistá?

Změna ano. Ale každý převrat v sobě skrývá rizika. Jde o to, kam se to otočí. Rudí u vlády by moc nepomohli, ale hnědé síly, to by byla tragédie. Diktátor extremistického typu by zemi ještě více zničil. A vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby podobnou strukturu postavil v Česku Klaus. Tohle je velké riziko.

Není možné, že diktátor by vámi kritizované ekonomické poměry pročistil?

Jakákoli diktatura by byla tragédií. Ekonomice by možná zpočátku pomohla, ale přišli bychom o to nejcennější, co máme. O svobodu. Je lepší žít v rozkradené chudé zemi a mít osobní svobodu než žít v totalitním systému. Jakýmkoli ekonomickým argumentem není možné obhájit totalitu. To hrozné, co nám zde způsobil Václav Klaus, snad už nebude pokračovat.

Zmiňujete Václava Klause, opravdu je takovou zhoubou?

Jednoznačně. Václav Klaus podle mě zcela záměrně pracoval na vytvoření současného systému, kdy korupce vládne zemi. Jeho ambice byly přitom čistě mocenské. Věděl, že zde je

nějaká nálada, umožnil, aby se kradlo, a ty, kteří měli máslo na hlavě, natáhl k sobě. Nad nimi pak měl absolutní moc.

A on sám nezbohatl?

Také zbohatl, ale rozhodně není tím, který toho nejvíce ukradl. Jemu šlo primárně o moc. Říkám, že pokud vezmeme jednoho člověka, který českou zemi nejvíce poškodil, což je Václav Klaus, a když vezmeme dalších deset, co jsou v žebříčku za

ním, tak oni dohromady neublížili naší zemi tolik jako ublížil on.

Trochu mi tento názor připomíná některá tvrzení nedávno zesnulého exprezidenta Václava Havla, který Václava Klause upřímně nesnášel...

Havel byl úžasný člověk, k němuž bychom všichni měli mít velký respekt. Ačkoli on nebyl ekonom a neměl analytické znalosti, tak intuitivně pochopil, že v Klausovi je něco prohnílého. Okamžitě ho prokoukl.

Václav Klaus podle vás opravdu nic dobrého neudělal?

Klaus byl na svou dobu celkem dobrý ekonom a neměl špatné myšlenky. Já mu dokonce tehdy věřil. Myšlenka kuponové privatizace byla v pořádku. Kdyby se vše kolem ní ohlíželo, tak by fungovala velmi dobře. V něm však bylo i to špatné, ta neskutečná touha po moci. Havel ho okamžitě prokoukl, neměl však bohužel dostatečné odborné znalosti, aby jeho teze vyvrátil. Aby změnil směr vývoje společnosti. Na to jeho intuice nestačila a stačit nemohla. Klaus opomněl právní rámec změn, neuznával etické hodnoty, ale z ekonomického hlediska, kdyby se privatizace provedla správně, byla by velmi účinná a funkční.

Korupce v Česku umožňují také chyby v legislativě, nedošlo jen k tomu, že nad námi bdí lidé, kteří nedokážou všechno ohlížet?

Kdepak. Politici nejsou žádní hlupáci. Moc dobře vědí, co dělají. Dávno mohli změnit zákony, aby k ničemu takovému

nedocházelo. Ale to by se jim nevyplatilo. Vezměte si třeba solární elektrárny. Není pravda, že by nikdo nevěděl, že ta zohyděná pole nás přijdou draho. V tom byznysu jede spousta poslanců. Věděli, že jde o krádež, ale úmyslně to přehlédli.

Podle toho, co říkáte, to jistě nebyly jen solární elektrárny, kde se podle vašich informací kradlo ve velkém.

CO ČEKÁ ZEMI A SVĚT PODLE KARLA JANEČKA

Patří mezi nejúspěšnější muže v zemi, protože si vše předem spočítal. Tak jsme se ho zeptali, jaké šance máme my ostatní...

► **Kolik procent státních zakázek je zkorumpovaných**

95 procent. Ty velké samozřejmě všechny.

► **Kolik procent státních financí bere korupce**

20 procent

► **Konec korupce v Česku (do 5 let)**

99 procent. To je téměř jisté. Buď se současná situace radikálně změní do pozitivna, což já předpokládám, nebo všechno tady zkrachuje a už nebude co rozkrádat.

► **Pravděpodobnost revoluce v Česku**

80 procent. Nejrychlejší a neúčinnější způsob změny. Na postupný vývoj již není čas.

► **Pravděpodobnost návratu komunismu**

2 procenta. To by jednoduše nemohlo projít.

► **Pravděpodobnost nástupu diktatury**

20 procent. Té se obávám nejvíce.

► **Pravděpodobnost obří celosvětové ekonomické krize**

75 procent. Dnes však není možné podobně masivní zhroutil ekonomiky, jako v první polovině dvacátého století. Existují určité pojistky.

► **Pravděpodobnost, že povede ke světové válce**

1 procento. Světová válka by byl absolutní konec, a všichni mocní to dobře vědí.

► **Pravděpodobnost, že se mylím**

1 procento. V zásadních věcech se nepletu.

jedinečnou příležitost něco dokázat. Díky elektronickým médiím, díky celkové náladě nazrál čas ke změně. Lidé nechtějí vyjít ze své komfortní zóny, ale v okamžiku, kdy nastane obří ekonomická krize, lidem nic jiného nezbyde.

Nic ale momentálně nenasvědčuje tomu, že se Češi semknou a změní svou zemi...

Podívejte se. Začal jsem podnikat na zelené louce. Dnes patříme v našem oboru k nejúspěšnějším společnostem na světě. Když jsem například kolem roku 2005 tvrdil, jak budeme úspěšní, tak všichni kolem mě říkali, že jsem blázen, nenapravitelný optimista. A dnes vyděláváme víc, než jsem si dokázal jen představit.

Také jste měl spočítanou pravděpodobnost vašeho úspěchu?

Neměl. Ale kdybych ji počítal, určitě by vyzněla méně pozitivně než ta pro dnešní českou společnost. Pravděpodobnost změny k lepšímu je vyšší, než byla pravděpodobnost úspěchu naší společnosti.

Stále nechápu, kde berete tu jistotu, že poměry v České republice se v nejbližší době otočí o 180 stupňů...

Čím víc se Nadaci proti korupci věnuju, čím víc se do problému dostávám, tím víc můj optimismus roste. Vidím společenské síly, vidím lidi, kteří začali myslet pozitivně... Znam hodně úspěšných podnikatelů, vědců, učitelů na vysokých školách, kteří čekají na změnu a mají dost schopností i vůle, aby poté Česku pomohli. Na základě mých analýz jsem přesvědčen o tom, že to bude mít dobrý konec. ☺

▼
„Nikdo naši zemi nepoškodil tolik jako Václav Klaus. Pokud vezmeme 10 dalších, co jsou v žebříčku škůdců za ním, tak oni v součtu neublížili České republice tolik jako on.“